

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Ear' porte-épée-ul gendarmilor.

În ședințele dela 24 și 25 Ianuarie n. ale camerei deputaților din Budapesta, ear' a fost încălzită varza din anul trecut despre porte-épée-urile negre-galbine ale gendarmilor ungurești. De astă-dată 'și-a câștigat kossuthistul Dionisie Pázmándy gloria de a fi pus afacerea pe tapet. Ear' pentru acest merit patriotic îl aplauzează acum toată lumea șoviniștilor.

Luând cuvântul în desbaterea budgetului ministerului de interne, Pázmándy a enunțat în ședința dela 24 l. c., că semnele de distincție ale gendarmeriei, adică porte-épée-ul, eșarpa de serviciu, și gaitanele negre-galbine sunt un special gravamen național și stau în contradicție cu legile țării. Aceasta pentru că negru-galbin sunt colorile Austriei, ear' gendarmeria, ca instituție specială ungurească ar trebui să poarte, colorile ungurești. A zis mai departe Pázmándy, că în serviciul de graniță gendarmeria vine în atingere cu România, Serbia etc., și este degradator pentru Unguri, că gendarmii lor poartă înaintea străinătății colorile austriece. În consecință a făcut apoi propunerea de conclud, ca ministrul să fie îndrumat a înlocui porte-épée-ul austriac cu altul confecționat în colorile ungurești și provăzută cu emblema ungurească.

Ministrul de interne Hieronymi a dat tot răspunsul ce l-a dat anul trecut contele Szapáry: că gendarmeria este organizată militărește și că tocmai prestigiul ei reclamă, ca și oficerii de gendarmerie să poarte insigniile care le poartă oficerii din armata comună și din honvezime, și porte-épée-ul ce-l poartă Maiestatea Sa Monarhul.

Ce voesc să știe însă șoviniștii de acestea! Ba când ministrul a riscat obșervarea, că pentru-ce nu-i jignește pe șoviniști, că mii de Maghiari poartă în armată aceleași porte-épée, „istoricul lui Rákoczi“, faimosul Thály a sberiat: *„Și aceasta vațedă sentimentele naționale!“* Ear' când ministrul a enunțat, că gendarmii înșiși n'ar primi să li-se dee porte-épée-ul verde-alb-roșu, cum îl poartă astăzi finanții, toată ceata șoviniștilor a isbucnit în fanatice strigăte de reprobare, și ministrul Hieronymi a fost onorat, prima-dată în cariera sa ministerială, cu obicinutele

„hoch-uri“, drept răsplată pentru sentimentele sale „austriece“.

În ședința următoare, dela 25, s'a continuat gălăgia. Deputații Thály, Hoitsy și Ernuszt au ținut prelegeri heraldice despre originea steagului și a pajurei împărătești, din care au conclud, că acestea nu se mai pot suferi în Ungaria. Ear' guvernamentalii, care au pledat pentru starea de lucruri de până acum, au fost huiduiți și întimpinați cu „hoch-uri“.

Adevărat că la votarea nominală propunerea lui Pázmándy a căzut, și astfel vor rămâne toate cum au fost, dar' cu toate acestea discuția porte-épée-urilor este și rămâne simptome. Ce adică voesc onorabilii șoviniști? Voesc ei îmbunătățirea gendarmeriei în interesul siguranței publice din țeară? Vorbă să fie. Despre abuzurile și brutalitățile gendarmilor, capitol asupra căruia multă discuție ar încăpe, despre stările sâlbatică din unele părți ale Ungariei, bânuite și astăzi de bande organizate de tâlhari, despre d'al de astea nici vorbă n'a fost.

Căci siguranța publică este lucru secundar, deși în interesul ei plătește țeara pe gendarmi, ear' lucru de competență este, ca pajura și colorile împărătești să nu supere ochii șoviniștilor, care nu sufer aceste colorii, precum taurii nu sufer coloarea roșie.

Foarte bine a observat deputatul Bessenyei, că țeranul ungur, căruia gendarmii îi aduc îndrăgăstii sau caii furăți, nu mai întreabă ce fel de porte-épée-uri poartă cei-ce l-au scăpat de pagubă. Nu însă de aceasta este vorba. Idiosincrasia șoviniștilor contra porte-épée-urilor și a pajurilor împărătești nu este altceva, decât emanațiunea spiritului revoluționar și antimonarhic, care s'a manifestat în toate așa numitele „ceștiuni militare“, în cultul lui Kossuth, în afacerea cu monumentul lui Hentzi etc., și al cărui scop final este independența Ungariei, adică ruperea deservită de către vechiul imperiu al Habsburgilor.

Pot îndruga șoviniștii câte verzi și uscate, pot ministrii să le răspundă ce voesc, aceasta este adevărul. Și acest adevăr îl cunosc astăzi atât popoarele credincioase monarhiei, cât și cercurile Prelatului Curții. N'au șoviniștii decât să privească împregiurul lor, și vor vedea că așa este. Și apoi se mai miră de „răceala“ continuă ce domnește între Curte și „națiune“? N'au să se

mire, ci mai virtos să se aștepte și la mai mult, dacă nu vor căpeta minte.

Însă adevăr graște proverbul românesc, că Dumnezeu ia mintea celuiia, pe care voeste să-l bată...

Spicuri din foile maghiare.

Cele mai multe din ziarele budapestane au înregistrat comunicatul nostru din nrul 7 despre conferența confidențială din Viena a naționalităților. Cele guvernamentale, cu „Pester Lloyd“ în frunte, au înregistrat-o simplu, fără nici un comentariu. Se vede că nu au primit încă ordinul de atitudine dela stăpânire. Chiar și dintre cele opoziționale până acum numai organul lui Horváth Gyula, „Magyar Hirlap“, s'a pronunțat într'un prim-articol dela 26 l. c., intitulat „Conspirația din Viena“. După ce comunică știrea „Tribunei“, articolul vociferă în chipul următor:

„Precum se zice, că ori-ce bine vine din cer, așa vom pute zice și noi nu peste mult, că ori-ce rău s'osește asupra noastră dela Viena. Bărbații conducători ai naționalităților în lungul și în latul acestei patrii nu s'au simțit nicăieri siguri, deci au pelegriat la Viena, și în umbra aripilor întinse ale pasării cu două pliscuri, au încheiat neconturbați sfânta lor alianță.“

„Și cine l-ar fi putut conturba în acel oraș, în care guvernează genialul Taaffe, al cărui singur program politic de mulți ani este, ca să slăbească sistematică elementul german alcătuitor de stat, cu singurul scop, ca viața guvernului Taaffe să poată fi lungită. Nobilul conte sigur a văzut cu plăcere în Viena pe acești luptători străini ai propriilor sale idei, și chiar dacă a știut scopul afării lor acolo, a închis ochii și nu a privit în ei, decât niște simpli turiști. Cine l-ar fi putut trage la răspundere pentru aceasta?“

„Așadar în istoria naționalităților din Ungaria această întâlnire va fi cunoscută sub numele de „adunarea din Viena“. Acolo sigur au vorbit nemțește, căci maghiarizarea noastră cu mijloace tirănești încă nu a ajuns acolo, ca domniile prezenți la adunare să-și fi însușit limba statului, ear' foaia, care se va înființa ca organ central al naționalităților din Ungaria, nici-decun nu va fi o foaie scrisă în mai multe limbi, precum 'și-ar închipui cineva cu drept cuvânt, ci va fi scrisă și redactată nemțește, căci nemțește știu toți Slovaci, Valahii și Sârbii din Ungaria, pe când ungurește abia știu vre-o câțiva“.

După aceste lamentațiuni, pe care naționalitățile le vor înțelege așa cum trebuie să fie înțelese, organul „național maghiar“

zice că nu se sparie de alianța naționalităților, dar' își somează totodată conaționalii, ca nici să nu o ignoreze cu ușurință. Și totodată îi provoacă, să urmeze și ei pe naționalități și să se unească, precum s'au unit acestea, lăsând certele și frecările. Vedeți, onorabililor, că puteți și voi învăța ceva dela oropișii de Valahi și de Tăuți?

Mai admirabil decât acest debut de sinceritate este chipul cum alt organ apennyist, „Pesti Napló“, comentează în nrul seu dela 25 Ianuarie căsătoria principelui moștenitor al României. Eată ce zice foaia domnului Cornel Abrányi:

„Ferdinand cel de 27 de ani a luat așa-dar' pe frumoasa princesă Maria, și astfel România poate spera, că va avea moștenitori indigeni și greco-orientali. Ear' Hohenzollernii 'și-au asigurat prin aceasta România, regatul dela gurile Dunării, ca să întemeieze acolo dinastie națională. Și ca să delature primejdii dela tinerul tron, au combinat căsătoria așa, ca nepoata reginei Angliei și fiica sorii Țarului rusesc să fie regină în București.“

„Înțelesul acestui lucru este, ca Rusia să nu atace România, ear' dacă ar ataca-o, Anglia se o apere, ear' Germania se o protejeze, din care lucru pentru Ungaria se pot naște și năcazuri“.

De, conștiința rea a păcătoșului se mișcă la toate privilegiile.

O nouă volnicie.

Sălagiu, ajunul Bobotezei, 1893.

Șovinizmul, această boală urâtă, care astăzi bântue creerii maghiari într'un mod atât de grozav, a mădușit simțul de dreptate și din gâmlile membrilor comitetului format pentru revederea și autenticarea protocoalelor luate cu ocaziunea alegerilor municipale din Sălagiu.

Se indignează adevăratul om când vede câtă scârbă, câtă nerușinare transpiră din încercările compatrioților noștri de a ne sugruma, de a ne opri dela exercitarea drepturilor noastre.

Un exemplu e cazul sâvârșit la noi. Comisiunea verificatoare aflând că poporul contribuie 'și-a ales de reprezentanți — pe unde numai a putut — după dorul inimii lui, rămânând astfel oficialii dela perceptor designați spre alegere abia în ambitul casei comitatense, aflând că reprezentanții aleși în cea mai mare parte sunt din cunoștii „trădători de patrie dela Viena“ și că toți au cunoștii datorințelor ca reprezentanți ai poporului, a nimicit alegerile, sub pretext că protocoalele nu au fost luate exact și sunt confuze, din următoarele cercuri: Bo-

bota, Bârseul-de-sus, Asuagiul-de-sus, Selsig, Biușă, S. Uleac, Cristur și Verveghiu. Unde au fost aleși dñii Teodor Pop, Alexe Varna, Teodor Indre, Vasile Ghețe, protopopi; George Stanciu, Tiberiu Gael, Andreiu Centea, Emil Bran, Vasile Vajda, Augustin Vicaș, Grigoriu Copos, Lazar Caba, preoți; Demetriu Suciu și Dr. George Pap, advocați.

Cine nu vede intențiunea păcătoasă într'acest act!

Dar' aceasta nu este decât un cas mic între cele multe sâvârșite și în cele din urmă autenticate prin comitet.

Sărac popor! când voeste se-și trimită la comitat câte un bărbat de încredere, se înțâlnește cu furia stăpânilor. Și când acestia nu mai pot opri să nu se stricăre în lista aleșilor numele reprezentanților adevărați ai țeranilor români, care formează cercul electoral, nu se sfiese a făuri minciuni, a căuta nod în papură, că protocoalele nu sunt corecte.

Alegătorii români din cercurile menționate vor ști însă să arete și a doua-oră, și dacă va trebui chiar și a treia-oră că a sosit vremea să aibă reprezentanți, că vor ști arăta comitetului gingaș, că dacă protocolul a fost rău (?), protocolul se va corege, dar' de membri în congregațiune tot cei aleși odată se vor realege.

Luptă contra morilor de vânt este și încercarea de a mai discredită înaintea țeranilor români din aceste 8 cercuri pe conducătorii lor naturali, precum luptă contra morilor de vânt este întreg aparatul șovinist cu tendințele lui de a ne socoti și de acum înainte numai de masă contribuente fără de drepturi.

Correspondentul.

Sărbarea Sf. Vasile în Șișești.

Din momentul în care Dr. Lucaciu 'și-a pus picioarele în această comună, așezată la poalele munților, îndată a devenit cunoscut marelui public românesc. De atunci și până astăzi această comună cuprinde în sinul seu ceva farmec, care atrage pe omul cuprins de dragostea și de dorința fericirii poporului românesc. Șișești ca una dintre cele mai romantice comune, deși astăzi jelește și este mult deprimată din cauza părintelui aflător în temnița ungurească, totuși are și în mijlocul jeli și durerii puterea atrăgătoare. Locuința modestă a marelui bărbat, în care s'au conceput multe idei, în care ca dintr'un leagăn a crescut speranța unui fericit viitor, aceasta, așa parasită cum este, inspiră credință, iubire și tărie și prin puterea ei dătătoare de viață face pe cel înțat în dînsa fericit.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Ceva despre Brancovean-Vodă

și

dl Ionescu-Gion.

De

G. Bogdan-Duică.

Il y a des erreurs historiques;
il y a des mensonges historiques.
Voltaire.

Cine stă ca privitor rece, imparțial în fața scenelor ce se desvêlesc une-ori între literații noștri, observă adesea cu durere, că și ei sunt muritori, ca noi; ba de multe-ori ia aminte, că după-cum i-e firea cutăruia și cutăruia, calitățile muritorului om se îmbulzesc prea îndrăgănește peste orisonul în care ne place să-i vedem pe autori vecinici senini și strălucind ca ideale.

Domnul Slavici a făcut observarea aceasta cu privilegiul discuțiilor asupra istoriei literaturii române a dlui Dr. Rudow; a și scris observarea făcută.

Domnul Slavici a pomenit chiar și de „ușurință“ ce-l distinge pe un critic al dlui Dr. Rudow, pe dl Gion, și a vrut par'că să zică: „Ce ne striguim să vedem la alții așchii, când mai în apropiere avem birne de vîzută“.

Ce-mi pasă mie de acestea, am zis! Dar' am revenit. Așa să fie, nu trebuie să cercetec? Curiositatea mea obicinuită luă proporții neobicinuite, și am reluat deci și eu o carte a a dlui Gion, — e mai demult că o cetisem întâia-oră — să ved dacă are domnul Slavici

dreptate, anume am luat o carte lăudată de mulți, prezentată de autor academiei pentru a obține un premiu, pentru care știam că dl B. P. Hașdeu însuși nu a putut-o recomanda nefiind destul de muncită, am luat pe: Ludovic XIV. și Constantin Brancovean, București, 1884.

1884—1893.

E cam mult; s'a putut publica în acest timp material istoric, care la 1884 nu putea fi cunoscut, s'au putut lumina unele ceștiuni, care poate-că la 1884 nu puteau permite soluțiuni multumitoare etc. Obiecția nu s'ar prea potrivea aici, dar' fie. Nu mă voi opri la cercetări de acestea. Voesc numai să ridic un colț de vîl mai mult deasupra felului cum lucră dl Gion; deci să contribuim cu ceva la cunoașterea psihologiei și logice d-sale.

Eu, cunoscând întru câta istoria română și mai bineșor veacul XVII. și XVIII., fără să fiu istoric cu pretații, ci om și cetitor obicinuit al literaturii noastre, tot am găsit câte ceva ce nu-i chiar nevrednic de a fi băgat în seamă și din ce rezultat, că precum Homer durmia câte odată, și precum Dr. Rudow greșea mai des, și precum toți greșim, poate și dl Gion greșt destul de grav, și că prin urmare ceva dreptate va fi și în vorba dlui Slavici, nu știu dacă va fi mai multă decât am putut eu găsi cu ochii mei mai slabi de vedere.

Spune, băiete, spune, va fi zicând însuși dl Gion, o cred bucuros fără de aerul de „triumfător“ ce a trebuit să fie amintit și în foiața aceasta a „Tribunei“.

Povestea-i scurtă, se spune repede.

Hurmuzaki numește pe Brancoveanul Constantin, pe acest boer vechiu și domn creștin, cel mai înțelept domn român; tot la Hurmuzaki găsim știrea, că împăratul german voinde să compenseze atitudinea germanofilă a lui Brancovean, în vremea păcii dela Carloviț, îl recomandă deosebitului sprigin al ambasadorului seu dela Constantinopol observându-i că în privința felului cum se-l spriginească pe voevodul muntean, el, ambasadorul, se aștepte indicațiunile voevodului însuși.

Se poate găsi o dovadă mai frapantă pentru prețul și respectul de care se bucura diplomația lui Brancovean? Nu cred. Domnul Gion asemenea este neobosit întru preamărirea acestei diplomații, care le făcea toate „cu vreme“, toate „la vreme“.

Dl Gion a cetit pentru cartea despre Brancovean un material foarte bogat, a și avut deci toate mijloacele de a-și reconstitui mai ușor decât alții figura voevodului muntean, a înțelege deplin și a ne desvêli și nouă firea lui, pe care eu am caracterizat-o mai sus, foarte pe scurt, după Hurmuzaki.

Când ai înțeles în acest fel temeinic, o figură istorică, e de așteptat ca zugrăvirea chipului ei să fie sigură, să nu șovăiească.

La dl Gion figura lui Brancovean este șovăitoare, desemnul este nesigur.

Pilde!

Aproprierea lui Brancovean de Petru cel-mare și moartea lui sunt fără îndoială momente mari în istoria nefericitului domn.

Să vedem cum prezentă dl Gion aceste momente.

1. O concluzie neîntemeiată. Ce spune dl Gion despre cauzele ce-l aruncă pe Brancovean în curentul politiceii rusofile? Dl Gion spune:

„După moartea lui Leopold (5 Maiu 1705) și suirea pe tron a lui Iosif I., Brancovean nu mai ținea atât de mult la alianța germană; relațiunile sale cu Viena erau rari și nefirmate. Domnul fusese cu imperiul după pacea dela Carloviț și până acum, pentru-că imperiul era cel mai puternic vecin și pentru-că chiar la Constantinopol Leopold prin ambasadorul seu dl d'Ottignien putea să facă și făcea nu puține. Un alt suveran vecin, a cărui putere creștea cu pași gigantici, atrăgea privirile domnului român. Rusia și Petru-cel-mare se impuneau gândirilor ambilor principii români. Făgăduiele strălucite *) ale emisarilor rusești, incertitudinea politiceii lui Iosif I., tirănia obositoare a vizirilor turcești schimbară cumpăna politică a domnului Terii-Românești. Brancovean se întoarse spre Rusia“ (p. 354).

„Așadar“ avem ca pricini ale oscilației spre Rusia mai întâiu împregiurările că: Leopold murise și că politica lui Iosif I. era „incertă“.

Cum era politica aceasta incertă? Imperiul ocupat în Apus voia să aibă pace în Răsărit; asta este lungă vreme toată politica imperiului după pacea dela Carloviț. Pe când Turcii pregătiau d.e. războiul cu Petru-cel-

*) Am dori să cunoaștem aceste „făgădueli“, ca să putem și noi judeca cât erau de strălucite“. Duică.

Precum în anii precedenți așa și în acesta, clerul și inteligența din jur s'au adunat în ziua de Anul-nou, când se sârbează și Sf. Vasile la Șișești, pentru a sârba ziua onomastică a celui mai sincer amic, care ca reprezentant și ca luptătorului unui principiu de drept și egalitate, prin abnegațiunea admirabilă este pus pe țărâșorul Tisei spre a sigila mezuina până unde se pot extinde hotarele juste ale unei națiuni. Ca luptătorul dibaci și neînfrânt al unui postulat de drept, ca reprezentant falos al unei cauze mărețe și juste, și-a câștigat atributul de conducător și în prezent de martir, eată că prin lucrarea neobosită a devenit idealul nostru și al tuturor oamenilor de cinste. Cine știe astăzi a se lupta cu atâta bărbăție, acela însuși prin faptele sale, prin jertfărie proprie își câștigă iubirea noastră.

Cu durere trebuie să spun că se mai află între nădrăgarii români niște existențe naive, niște speculanți pentru un os de ros, care au obrăznicia a pune întrebarea, pentru ce are Dr. Lucaci atâta popularitate înaintea poporului și inteligenței române? Acestora cu această ocaziune le răspund: Dr. Lucaci din momentul care a apărut pe terenul vieții publice române, a știut reprezenta cu onoare și știință cauza națională, așa după-cum doria poporul și inteligența română, dînsul apucând și el un stindard în mâinile sale, acela l'a purtat așa cum pretindeau împregiurările, intimidare n'a cunoscut, dar nici s'a lăsat a fi sedus. Dînsul a străbătut prin puterea observatoare chiar în inimile noastre, de acolo a scos dorul nostru al tuturor, a început a scrie și a vorbi din piepturile noastre, însă cu atâta farmec și dulceață, că curând ni-au cucerit. Prin urmare dacă cunoștința lui psihologică a fost atât de perfectă, că a luptat totdeauna după-cum a dorit sufletul nostru, ce era mai firesc lucru ca noi cu toții să ne grupăm lângă și sub stindardul lui.

Poporul român din firea sa a fost pururea recunoscător celor ce i-au făcut onoare în luptă, ba chiar în caracterul poporului nostru este gravată ca într-o stăncă de granit multumirea ca o virtute specială. Dacă așa este că Lucaci a vorbit și lucrat cum a pretins inima noastră, datori sîntem al iubi, ajutama, și în timp de grea ispită a sări cu rezoluțiune pentru apărarea lui. Până atunci până va lupta pentru dreptate și adevăr, până va reprezenta cauza noastră națională cu demnitate, până va lucra cum inima noastră doarește: este datorința noastră a-l adora; însă numai până atunci. Precum este profundă iubirea noastră către bărbății de caracter, tot atât de înfiorătoare este: ura, disprețul și condamnarea, contra celor fără caracter. Precum nici un corp nu poate fi sănătos până pe dînsul este putregaiu sau parasite, așa nici o națiune nu poate ajunge mare, până-când nu va stîrpi rînd pe rînd tot ce este infectător în sinul ei, prin urmare tot pécătiosul cu fărâdelegile sale trebuie sibiuit fără cruțare, că așa ne curățim grădina de omide și buruieni. Sau întoarcere, sau perire prin dispreț. Așa sperem, am răspuns deplin de unde provine popularitatea unuia și unde trebuie să înceapă disprețul asupra altuia.

În ziua de Sf. Vasile către seară ne-am adunat vre-o 20 de inși integeni, ear' poporul din parohie și-a avut pe doi reprezentanți, cina s'a format din cele aduse de participanți.

mai ales la Brancovean cu parale; nu se mulcomiau însă dușmanii domnului. Neastîmpărul dușmanilor acestora împing ca ultimă cauză pe domn și către Petru-cel-Mare.

Când se apropie Brancovean de Petru, sau cel puțin, când știm că el s'a apropiat, cu planuri hotărâte. Curând după lupta dela Poltava, (Iunie 1709), voevodul român chema pe marele Țar, pe acest „barbar, dar geniu“, cum zice Ranke (Werke, IX. 2.192), „găde încoronat“ cum zice Gion, (p. 397), se înceapă lupta cu Turecul, se elibereze pe creștinii asupriți. De ce-l chema Vodă cu atâta zor când el, Vodă, știa că și fața cu Petru tot politic „cu două fețe“ va fi? Am spus mai sus, chemarea era un act răsărit din idea politică ce am caracterizat.

Domnul Gion mai vorbește și de „soaptele ademenitoare ale trimișilor lui Petru-cel-Mare“ (p. 356). Prea posibil, dar care sînt acești trimiși? Din ce isvoare fi scoate dl Gion? Trimiișii lui Brancovean la Petru ne sînt cunoscuți, dar' despre ai lui Petru la Brancovean nu știu nimic; anume zic nu știu eu, pentru dl Gion poate să știe. De ce nu i'a numit? Într-o istorie a lui Brancovean această știre este de sigur mai de căpetenie decât spre pildă pomeneala despre „minunatele pumnuri“ ale ducelui de Longueville, „măndra soră a lui Condé“, ale cărei „mâni de zeiță“ înfălcărau pe La Rochefoucauld și îl făceau poet (pag. 89) și celălalte.

Dar' observația aceasta că la dl Gion nu găsești une-ori ce cauți și ce nu cauți găsești, e făcută în treacăt.

Să revin la politica voevodului muntean.

Sub durata cinei după datina străbună s'au închinat câte un păhar, șirul toastelor l'a deschis cumnatul condamnatului, preotul Ioan Costin, care ca stăpîn al casei pentru această ocaziune, mulțumește celor prezenți pentru aceasta distingere ce o dau celui condamnat, și că n'a pregetat prin prezența lor a da un aspect sîrbătoresc acelei case, care jlește, și că de nou dau dovadă despre iubirea și devotamentul către prietenul lor, fi invită să se aște bine, că bucurie multă câștigă lui Lucaci prin înfășurarea lor.

După aceasta preotul Nicolau Lupan din Chișbaia cu îndătinată-i vicioieune și accentuarea-i placută, exprimă în numele clerului tractual vieață fericită, constanță și tărie Drului Lucaci, de al cărui spirit este inspirată chiar și convenirea aceasta. Împoară grația divină, ca să scutească pe condamnatul în zilele lui amare, că așa în scurt timp se-l putem ave de nou în mijlocul nostru. Gavril Barbul, mare posesor și cumnat al condamnatului, gratulează clerului tractual, care cu puțină excepțiune este una în spirit și gândire, cât în genere preoții române, care însușite de adevăr și dreptate, ai cărui vestitori sînt, care cu devotament și abnegațiune stau în serviciul poporului, care pătrunși de sfînta lor chemare cu crucea în frunte pășesc pe terenul de luptă, pentru câștigarea drepturilor ce compet unui popor, cum este poporul român. Zice că un popor care are atîția preoți bravi și rezoluți, care zi și noapte priveghează turma cu devotament, asudă în brazde pentru lățirea culturii și a moralității; — acel popor poate fi falos că are viitor.

În fine fratelele condamnatului, preotul Constantin, ca autorizat din partea fratelui său, ne aduce la cunoștință, că deși trupește Lucaci petrece în temniță, dar' cu inima și sufletul său iubitor este în mijlocul prietenilor săi, mulțumește celor prezenți pentru această atențiune, care este balsam rîcoritor pentru cel încarcerat. Asigură pe cei prezenți, că inima și toată ființa condamnatului până va circula în dînsul sînge de al lui Traian, pururea va fi poporului român și al prietenilor săi.

După aceasta s'a compus o telegramă care s'a expedit la Seghedin. Petrecerea a durat până în răsăritul zorilor, însă în decursul acestui timp s'a discutat mai multe cestiuni, care țintesc la cultura și progresul poporului nostru.

Participantul.

Crisa în Franca.

Bucurosi am schimba titlul acestei rubrici într'altul, poate mai potrivit, spre pildă „Scandalurile Panama“, sau altceva, dacă desoperirile ce pe fiecare zi ne sosesc tot nouă și surprinzătoare nu ne-ar îndreptăți să o menținem deocamdată.

Într'adevăr, ceea-ce aduce „Figaro“ dela 24 l. c. de sub pana unui anonim, „Vidi“, este peste măsură de surprinzător privitor la rolul jucat de Hochstapler-ul politico-financiar, Jidanul Corneliu Herz în treburile cele mai importante și cele mai jecrete ale republicii.

„Alegerele din 1885, povestește „Vidi“, însemnau biruință radicalilor. Corneliu Herz era cel-ce le dădea bani, stăpînul ministrilor, stăpîn peste guvern, poate chiar peste Franca însăși, ale cărei cele mai importante

secrete diplomatice, militare și politice el le știa. În timpul acesta el a fost numit marele oficer al legiunii de onoare fiind recomandat de Freycinet, și tot atunci a venit Herz la fiul lui Lesseps, Carol, și i'a zis: „Dă-mi zece milioane și-ți garantez, că ministerul Freycinet el însuși va aduce, fără preget, proiectul cu losuri înaintea camerei“. Fiul lui Lesseps a primit fără șovăire; căci cuplanul acesta afacerea Panama ar fi putut fi dusă la sfîrșit.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, guvernul a și depus proiectul înaintea camerei; ceea-ce era surprinzător pentru neinițiați care știau că Lesseps de 13 luni de geaba se încerca să capete dela guvern acest favor.

Camera a primit proiectul foarte rece, așa încât a fost retras chiar înaintea discușiunii spre dorința chiar a societății însăși. Herz însă a cerut cele 10 milioane, căci el nu se legase pentru votarea proiectului, ci pentru aducerea lui în cameră; la urma urmelor se învoise cu Lesseps, primind 600.000 fr. dela acesta. Dar' planul cu losuri n'a fost pîrșit, și spre a-i asigura isbînda la vot, Reinach a propus cumpărarea deputaților; ear' ca agent corupător a fost ales Arton (adeacă Jidanul Aron). La 26 Iunie 1888 proiectul a fost votat și societatea a stors dela public 720 milioane. Herz aflat că treaba s'a făcut fără el și prin mijlocirea lui Arton, concurentul lui, a intrat în furie și a cerut cu cel mai mare neastîmpăr îndeplinirea contractului de mai sus, încheiat cu Lesseps-ii. Spre a înăbuși isbucnirea scandalului, Reinach, ca bancherul societății, a fost însărcinat să-i plătească lui Herz suma cuvenită treptat, după-cum banii vor intra în cassa; ceea-ce s'a și întîmplat. Lesseps-ii și Reinach au pierdut multe milioane.

Dar' Herz a găsit alt chibitșu pentru a storce bani; aflase el adeacă că Reinach primise odată pentru dela societate 3,300.000 franci, din care însă Herz n'a cîpătat decât 2 milioane. Cerîndu-i restul cu vehemență, Reinach în vremea aceea trimise lui Herz în Engliera lista asupra banilor în trebuințați ca dovadă, că nimic n'a reținut pentru sine. Asta e acea vestită listă, pe care Reinach a dictat-o secretarului său Stéphanie, fără a se gândi la consecuențe și care, după spusa acestui din urmă, a fost trimisă lui Herz prin Clémenceau. În modul acesta Reinach a dat lui Herz în mână cea mai ucigătoare armă așa încât nu-i rămîne alta decât — moartea.

Articolul lui Vidi produce pretutindenea cea mai mare senzație; se atribuie unui om care a voit să-și răsbune asupra lui Reinach; tendința lui totdeodată este a aduce o lovitură puternică radicalilor.

În ședința camerei dela 24 Ianuarie s'a produs un incident caracteristic. Andrieux spuse înaintea comisiei de anchetă că generalul Ferron ar fi fost dat la timpul sau ministrului-președinte, Rouvier, 40.000 din cassa ministerului de războiu cu scop de a face să înceteze atacurile presei în contra lui Rouvier. Deputatul Le Provost de Launay, cu privilegiul discuției asupra bugetului ministerului de războiu a luat cuvîntul zicînd: „Am aflat, că sub un oare-care minister s'a întîmplat o mișcare a casei, prin care „fondurile sfînte“ au trecut în altă parte decât trebuia. Astăzi eu nu mai cer pe depsirea făptuitorilor, ajunge că asemenea lu-

cruri să fie amintite, pentru a nu se mai întîmpla nici-odată“. (Aplause în dreapta.) Urmează o mică pauză; nimeni nu cere cuvîntul, nici din partea guvernului nici a opoziției. Unii se uită la alții cu așteptare. Tăcere deplină. Președintele Perier trece la alt capitol al bugetului.

Cetitorii își aduc aminte din telegrame că unii din ambasadorii străini din Paris au fost bănuți de presa franceză că ar fi amestecați în unele faze ale scandalului Panama și ar fi exploatat chestia pentru scopuri politice.

„Freundenblatt“ s'a văzut silit a publica următoarele: Conferența ce a avut ministrul afacerilor străine franceze Develle cu ambasadorul c. și r., comitele Hoyos, pare a ave de scop de a provoca o precisare mai lămurită a poziției guvernului republicii față cu învinuirile ivite în presa franceză, că ar fi vorba de o intrigă a triplei alianțe în contra regimului actual al Franciei, întriga care s'ar folosi de afacerea Panama, ca de mijloc pentru scopurile ei. O lămurire în această privință din parte autoritativă țera cu atât mai de lipsă, cu cât unele comunicate din isvor oficios, cele dîntău explicau expulsaarea cîtorva jurnaliști străini în sensul că-cînd această măsură ar fi unul din acele acte luate în contra intrigei de mai sus. Că aceste comunicări în contra triplei alianțe scor-nice cel puțin nu fără sprigului din partea foilor guvernamentale și care se întîlnesc cu declarațiunile bombastice ale lui Tatischev, nu au rămas fără efect, aceasta o dovedesc cei mai învîierunați articoli ai presei bulvardiste, unde sîmînța împrăștiată și-a găsit pămînt priincios. Cercurile serioase, bine înțelese, n'au dat nici un crezîmînt astorfel de sgomote fără rost, decât că astăzi în Paris nu politicii serioși conduc trebile. În orice cas ar fi bine, dacă guvernul francez, recunoscînd la timp sîmînța cea rea a calumniilor îndreptate în contra puterilor triplei alianțe și a ambasadorilor lor, le-ar combate în mod deschis și leal și ar face să dispară, știînd și el bine că sgomotele cu pricină sînt născocite.

Din altă parte, „Nord. Allg. Zeitung“, îndemnată fiind și ea în această privință să se pronunțe, de către „Kölnische Zeitung“, spune: Întrucît se știe la locurile informate, în contra ambasadorului contele, Münster nu s'a dat în public nici o băneală de acest soi.

Dacă însă monarhiile cele mari s'ar hotărî a un pas ca cel amintit, Germania s'ar declara solidară cu ele.

CRONICĂ

Promoțiune. Sîmbătă în 28 l. c. n. la oarele 12 a. m. va ave loc promoțiunea dlui Aurel Ciatu de Dr. în medicină universală în sala festivă a universității din Viena.

Predarea baretului noilor cardinali. Se depeșază din Viena că predarea baretului noilor cardinali, nunțiului Galimberti și primatului Vaszary, prin M. Sa, va ave loc în Viena la 1 Februarie n. Baretul li-se va preda în același timp la amîndoi. Foile maghiare spun, că dacă timpul nu ar fi nefavorabil, M. Sa ar veni pe două-trei zile la Budapesta și atunci ceremonia punerii baretului primatului Vaszary ar fi avut loc în capela burgului din Buda.

Sovinistii și armata comună. Cercurile militare din monarhie sînt rîu indignate pe soviniști, care în ura lor turbată în contra armatei nu se sîesc a face obiect de batjocură nu numai steagui negru-galbin și pajuru împărătească, dar' însuși corpul ofiteresc. Astfel din Budapesta se anunță că în „Orfeu“ de acolo de săptămîni încoace se reprezintă foarte des piesa „Das Frauen-Bataillon“, în care mai multe „damicele“ păsesc pe scenă în uniformă completă de oficer. Aceasta dă prilegiu la observări batjocoritoare din partea publicului. Astfel uniforma, pe care o poartă însuși M. Sa, a ajuns să fie obiect de batjocură, și încă chiar în capitala și residența Ungariei. La acestea observă „Reichswehr“: Cum și când are de gînd comanda ces. și reg. de piață din Budapesta a pune capăt acestui scandal ce durează de săptămîni?

Alegere de deputat. În urma numirii sale de secretar de stat, baronul Jósika Samu și-a depus mandatul de deputat în cercul electoral al Cojocnei și zilele acestea și-a luat adio dela alegătorii săi, anunțându-le cu acest prilegiu că în curînd se va prezenta camerei un proiect de lege privitor la despăgubirea pentru dijma de arîndă a proprietarilor din părțile ardeleni. În locul baronului Jósika comitetul central electoral din acel cerc a candidat pe ministrul Hieronymi fixînd alegerea pentru 8 Februarie n. O deputațiune de 10 membri va merge în curînd la Budapesta spre a ruga pe ministru să primească candidatura.

Earăși bașibozucii? Soviniștii din Arad s'au năpustit cu toată furia în contra venerabilului domn profesor V. Mangra din cauză că își dă silință întru răspîndirea „Foii Poporului“ printre sîtenii de prin satele din pregiur. Organul patrioților jidano-maghiari, guvernamentalul „Arad i

Közlöny“, earăși a început să asmută pe „poporul“ seu la sîvîrșirea bașibozucilor ca cele din vara trecută, publicînd în foia numărului seu dela 22 c. niște versuri în care cu niște cuvînte triviale și ațîțătoare provoacă pe Aradani la noue scandaluri de stradă în contra dlui Mangra. Eată cîteva probe din acest mîrgăritar de poezie patriotică:

Pedig még most kék a hata.

(Căci și acum încă spinarea ti e vîneată)

Vigyázzon, mert ha tiszta még a

Nem régiben pucolt kabát

Ez abruptó kótára verjük

Legujabban szerzett dalát.

(Să bage de seamă, căci dacă-i

Mai este curată haina nu demult scuturată,

Ex abrupto vom pune în note

Cîntecul cîpătat de curînd.)

S ha kóta bizon hata leszen.

Papírja nem fehér, de — kék,

S több lázzen a pontnál a vessző,

Sem mint kótában kellene.

(Ear' notele vor fi spinarea lui,

Hărta nu albă, ci — albastră,

Ear' ca punctele vor sta mai multe bețe

Decât ar trebui să fie în note.)

Ce zice procurorul din Arad la o asemenea provocare? Nu-l va chema oare la răspundere pe asmutătorul dela foaia guvernamentală? Dacă nu o face, atunci cu drept putem presupune, că se identifică cu planurile bătîșului bașibozucesc! Ear' aceasta într'un organ guvernamental. Și cu toate acestea Ungaria este un stat de drept!

Mortalitatea în corpul ofiteresc. În anul 1892 în tot corpul oficerilor din armata comună s'au întîmplat 165 casuri de moarte. Între cei morți se află: 1 mareșal-locotenent, 7 coloneli, 6 locotenenți-coloneli, 6 maiori, 65 căpitani, 45 locotenenți, 26 sublocotenenți, 4 aspiranți de oficer și 5 veterani.

Scandal la universitatea din Budapesta. Tinerimea universitară maghiară dela universitatea din Budapesta, și anume juriști de anul IV., au făcut zilele acestea o demonstrațiune în contra profesorului de drept comercial Dr. Nagy Ferencz. Peste 150 de inși s'au adunat înaintea salei de propunere în care se afla profesorul și au început să sbiere „Abzug“. Causa demonstrațiunii a fost împregiurarea că profesorul nu a voit să subscrie indexul studenților care nu au avut trei prezențe.

Bal. Secțiunea „Sibii“ a reuniunii carpatine transilvane va arăntia la 1 Februarie n. un bal costumat în sala dela Gesellschaftshaus. Începutul la 8 oare seara. Întrarea e permisă numai în costum rococo sau de bal.

Hymen. Dl Ioan Dragomir, comerciant în Mercurea și d-soara Magdalena Floaș își vor sârba cununia în 24 Ianuarie v. a. e. în biserica gr-or. din Gaș.

Catastrofă pe drumul de fer. În stațiunea Gran-Nána a liniei ferate s'a întîmplat zilele acestea o ciocnire între un tren de povară și unul de persoane. Despre această catastrofă se dau următoarele amănunte: Trenul de povară nr. 242 a plecat la 12 oare 40 m. din stațiunea Gran-Nána și avea să sosească la 1 și 15 în stațiunea Köbölkut. Din cauza timpului nefavorabil trenul nu a putut ajunge la timp în Köbölkut și astfel trenul de persoane nr. 118 ce a plecat în urma acestuia la 1 și 15 din Gran-Nána a ajuns pe cel dîntău la depărtare de patru kilometri de stațiune. O ciocnire a fost inevitabilă. 5 vagoane dela trenul de povară au fost rîu deteriorate și dintre vitele încercate în el 21 de boi omorîți. Trenul de persoane a suferit deasemenea deteriorări. Perderi de oameni nu s'au întîmplat. După 15 minute dela ciocnire locomotiva trenului de povară a plecat la Köbölkut după ajutor. Îndată a sosit un tren într'ajutor, cu medici, lucrători și reusitele necesare. S'a pornit cercetare.

Sosirea regelui Carol în București. Cetim în „Timpul“ dela 14/26 l. c.: Maiestatea Sa regele a sosit în capitală astăzi la oarele 12 și 40 de minute, venind cu tren expres dela Predeal. Maiestatea Sa fusese întîmpinată la frontieră de dl C. Olănescu, ministrul lucrărilor publice. Când trenul a sosit în Gara-de-Nord o companie din regimentul I. de geniu, sub comanda dlui căpitan I. Ghica, a prezentat armele. Maiestatea Sa era îmbrăcat în uniformă și era însoțit de dl general Vlădescu și de dl Ioan Kalinderu. La sosirea suveranului se aflau în Gara-de-Nord domni ministri: L. Catargiu, P. Carp, Al. Lahovary, generalul Lahovary, Al. Marghiloman, Take Ionescu și Menelas Ghermani, I. P. S. Sa metropolitul primat, domni de Bülow și Golu-chowski, domni Harding și Browne, atașai militari de pe lîngă legațiunile germane, turcă și austriacă, P. S. Lor episcopi de Roman și Argeș, principele D. Ghica, principele Al. Stir-beu, domni generali Arion, Berendeiu și Fălcoian, dl Gr. Triandafil, dl colonel Răsti, dl prefect Băleanu, dl colonel Salmen, dl Cezianu, directorul poștelor, precum și un număr public. Maiestatea Sa regele s'a întîmpinat mai mult de o jumătate oară cu persoanele prezente și la oarele 1 și 10 min. s'a urcat în trăsură și s'a îndreptat spre palat. Curtea palatului era plină de lume, care a aclamat în mod călduros pe iubitul suveran.

Monumentul lui Ioan Brătianu. Foile din București spun că peste cîteva zile se va întruini comitetul pentru ridicarea unui monument lui I. C. Brătianu, spre a lua dispozițiunile definitive asupra ridicării acestui monument. E vorba ca monumentul să fie așezat

*) Zic posibilitate e numai să nu trec granița circumstanței necesare. D.

*) De ce nu se va fi hotărît Brancovean pentru Petru, cănd s'a făcut Nuuman vizir, că el era tot așa de răboinic, de nu mai mult, decât Baltagi? D.

pe piața bisericii Săringar în fața clubului național-liberal. Comitetul a și intrat în tratative pentru cumpărarea terenului.

Nou ziar. Foile de dincolo anunță: „Capitalistul Român” este numele unui ziar economic, industrial, financiar și comercial, care va apărea la 1 Februarie st. v. în limba română și germană. „Capitalistul Român” va fi bimensual.

Țigani degerați. Se depeșează din Timișoara că în noaptea de 25 c. trei Țigani au fost găsiți degerați în corturile lor în drumul terii. Bieții au cerut înzadar sălaş. peste noapte la o cârmă. Tot atunci a fost găsit degerat și un tăietor de lemne în pădure.

Știre desmintită. „Agence Roumaine” declară de falsă știrea foilor rusești, răspândită în timpul din urmă, după care guvernul român ar fi cerut scuse celui rusesc pentru incidentul dela Sulina și ar fi promis pedepșirea celor culpabili. Din contră guvernul român a aprobat procedura comandamentului artileriei, care și-a împlinit numai datoria.

Procesul Zappa. Lui „Pester Lloyd” i-se depeșează din București cu data de 23 c. că procesul de moștenire Zappa se va petrece la 8 Februarie n. Grecia însă nu va fi deloc admisă ca părtașă la moștenire din cauză că a refuzat să depună cauzea prescripă.

Explosia în minele Dux-Osek. Despre catastrofa întâmplată de curând în minele de cărbuni dela Osek în Boemia, se anunță: Mărima nenorocirii nu se poate încă cunoaște, deoarece în continuare se scot morți și răniți din adâncime. Un număr mai mare de lucrători lipsesc încă. Nenorocirea s'a întâmplat în același revier, care a suferit și în 1879, 1887 și mai pe urmă în 1892 prin erupțiunea apei.

Situația în Egipt. După incidentele din urmă în Egipt, puterile europene se vor ocupa, spune „Temps”, în înțelegere cu Turcia cu raporturile Egiptului cu Anglia.

Efect vindecător sigur. Toți care, în urma constipațiunii sau mistuirii rele, sufer de slăbire, nădușală și dureri de cap, lipsă de apetit sau alte boale, se vindecă radical folosind veritabilele „Moll's Seidlitz-pulver”. Prețul unei cutii 1 fl. v. a. Se expediază zilnic pe lângă rambursul postal prin farmacistul A. Moll, furnizor de Curte c. și r. Viena, Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie se se ceară expres preparate ale lui I. Moll cu marca de scutire și subscrierea lui.

VARIAȚI.

(O extraordinară aventură maritimă.) După știrile aduse în Europa de niște marinari venind din Antile, este în momentul actual în Oceanul-Atlantic un fel de bastiment-fantomă, dărușenat care rătăcește, ca un suflet chinat, din mare în mare și care va urma poate să fie încă mult timp jucăria vânturilor și a valurilor.

E vorba de Wyer C. Sargent, o navă de comerț de o greutate de 1520 de tone care pleacă din Laguna în primele zile ale lunii Martie din 1891, cu o încărcătură de cauciuc provenind din pădurile din Mexico și pretuită la o valoare de 25 mii dolari (125.000 fr.)

În timpul unei furtuni teribile, Wyer G. Sargent perdă o parte din încărcătura sa și intra apă prin toate părțile, când echipajul său fu scăpat de un bastiment norvegian. Se creză întâi că nava părăsise se va cufunda imediat. Cu toate acestea, rezultă din spusele numeroșilor marinari, că dela Martie 1891, această navă a fost văzută de 27 de ori sub latitudini diferite de alte bastimente.

Puntea navei este ciuruită, dar catartul său principal se ridică ca o lungă săgeată deasupra valurilor, și această navă a început să se foarte temută de navigatori, căci se pot ciocni cu ea vre-odată noaptea

Cea din urmă oară când ea a fost văzută, a fost la 12 Octombrie anul trecut, de echipajul steamerului Asiatic Prince; ea plutia atunci la 900 mile de insulele Bermude, ea a fost văzută și la 600 mile de insulele Azore și reunind toate datele ce le-au putut constata „trecătorii” Atlanticului, se stabilește că această gigantă „rătăcitoare” a trecut de două-ori golful Stream și, în cursa sa nebună, a parcurs distanța de 5000 de mile.

Unde se va opri ea?...

Din public.*)

Convocare.

Membrii societății de lectură din Orăștie sînt poștiți la adunarea generală ce se va ține Duminică în 12 Februarie st. n. în localul societății la oarele 3 p. m.

Din ședința comitetului ținută în 17 Ianuarie 1893.

Dr. Mihai, președ I. Branya, notar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderă.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Sătmă, 27 Ianuarie n. (Telegr. particulară a „Tribunei”). Pertractarea procesului părintelui Dr. Lucaciu în afacerea atentatului cu dinamită din Ferneziu s'a început astăzi dimineața la oarele nouă. Tribunalul este compus sub prezidenția lui Moritz. Sala este îndesuită de public. Românii nu au căpătat bilete.

Sătmă, 27 Ianuarie n. (Telegr. part. a „Tribunei”). Lucaciu voește a vorbi românește. Procurorul-suprem prin o vorbire vehementă și politică cere dela tribunal interzicerea folosirii limbii române. Tribunalul se retrage și decide în favorul limbii române.

Sătmă, 27 Ianuarie n. (Telegr. part. a „Trib.”) Fiindcă limba română și-a căpătat atât de strălucită satisfacție, Lucaciu la insistarea rugătoare a tribunalului vorbește ungurește. Ținuta-i bărbătească te cucește. Pertractarea va dura poate și mănă.

Sătmă, 27 Ianuarie n. (Telegr. part. a „Tribunei”). Tot procesul de azi e un vehement atac politic contra națiunii române și a nenorocitului ei conducător părintele Lucaciu. Procurorul sdrebește pe Români, Memorand, Replica. Lucaciu răspunde falnic învingător, tot asemenea Coroian în apărare spulberă pe acusator. Pertractarea curge.

Sătmă, 27 Ianuarie n. (Telegr. part. a „Tribunei”). Procurorul în replica a aruncă pară și foc în tot ce e românesc; chiar și adversarii sînt consternați.

Sătmă, 27 Ianuarie n. (Telegr. particulară a „Tribunei”). Pertractarea încheiată la 2 oare d. a. Sentința se va publica la cinci oare seara.

Budapesta, 27 Ianuarie n. În consiliul de miniștri ținut ieri s'a făcut revizuirea finală a proiectului de lege privitor la matriculele civile.

Viena, 27 Ianuarie n. „Fremdenblatt” scrie că în urma declarațiunii ministrului de externe Develle către contele Hoyos, cu privire la atacurile calunioase ale presei franceze, incidentul pare a se fi aplanat.

Berlin, 27 Ianuarie n. În toasul ridicat la dejunul oficerilor dela regimentul de gardă „Alexandru III.”, a zis împăratul, că trimiterea Țareviciului la evenimentul solemn îndătează la mulțumită. Toți primim în Țară — a dis împăratul — pe purtătorul vechilor tradițiuni monarchice. Împăratul își golește paharul în sănătatea Țarului. Țareviciul a mulțumit prin un toast pentru împăratul.

Paris, 27 Ianuarie n. În răspunsul său la interpelațiunea lui Millevoye, Ribot a accentuat în cameră, că guvernul va face tot posibilul spre a procura respect ambasadorilor. La titlul „Fonduri secrete” Dechanelle cere să se cetească lista numelor celor 104 de deputați mituiți. Ribot a răspuns că există o companie de manopere, pe care guvernul are dreptul să o supravegheze. Face apoi propunerea de încredere. Aceea a fost votată. Arton s'ar afla în Bulgaria. El a însărcinat pe Devais să atragă atențiunea lui Kálnoky asupra unor articoli din ziarele austro-ungare, în care se cuprind ofense la adresa lui Carnot și a guvernului francez. Bourgeois a trimis martori lui Cassagnac din cauză că acesta l-a învinovătat a fi complicele persoanelor mituite în afacerea Panama.

Londra, 27 Ianuarie n. După „Daily Telegraph”, în ministerul de război rusesc se observă o activitate neobișnuită. Cu tot gerul cel aspru concentrările de trupe în guvernamentele de Vest se urmează neîntrerupt cu cel mai mare zel.

Bibliografie.

„Foaia Diecesană”. Organ al eparchiei gr.-or. române a Caransebeșului. Apare odată pe săptămână: Duminică. Redactor responsabil: Dr. Petru Barbu. Anul VIII. Nr. 2 dela 10/22 Ian. 1893 are următorul cuprins: Partea oficială: Circular. — Partea neoficioasă: Biserica Românilor din Ardeal și Ungaria înainte de unire. — Schițe din Istoria literaturii române. De E. Hodoș. — Corespondențe. — Avis economilor de oi. — Invitare de abonament. — Avis și invitare. — Publicațiuni.

A apărut: Cuvinte de aur sau Invățături înțelepte date de un părinte fiului său din operele lui I. Campe. Tradus în limba română de Ioan Sonea, preot gr.-cat. în Seplac. Cu permisiunea prea ven. ordinariat. Gherla, 1892, tipografia diecesană.

A apărut: „Catechetică” adică „Metodica specială a studiului religiozității”. De protopresbiterul Simeon Popescu, profesor la școala normală de institutori. Ed. II. amplificată. București. Tipografia Lupta.

Cartea costă 1 fl. 50 cr. și se poate procura dela librăria Haiman Ignat precum și dela celelalte librării din București.

În editura „G. Freytag et Berndt” din Viena a apărut: „Carta comunicațiunii și calendarului de comptoir în Austro-Ungaria” pro 1893. Cartă cuprinde toate rutele drumului de fer, poștei și vaporului cu toate stațiunile și altele, pe lungă ridicarea căilor ferate de stat și private, mersul trenului accelerat, căile ferate cu vagoș dublu, diferența între timpul Europei-centrale și timpul local, mai departe trei cartoane: Linia locală vineză, Boemia de Nord cu împrejurimile Praei și o cartă a căilor ferate din Peninsula-Balcanică etc. etc. etc.

A apărut: „Un păcat strămoșesc”. Discurs ținut în 12 Octombrie n. 1892, de Dr. I. G. Sbiera. Cernăuți, 1892. Tipo-litografia conces. arch. Silvestru Morariu-Andrieșci.

A apărut: Raportul anual al societății academice social-literare „România-Jună” din Viena pe anul 1891/2.

A apărut: Doina „Prindăvara” pentru o voce cu acompaniament de pian. Cuvinte și muzică de Sofia Vlad nasc. Rădulescu.

A apărut: „Luptele pentru naționalitate” ale Românilor de peste munți. De George Adamescu. București 1892.

Călindarul zilei.

19/28 Ianuarie 1893.

Iulian: Inch. laț. Ap. Petru
Gregorian: Carol mare
Soarele: răsare 7.26, apune 4.4

Buletin meteorologic.

Sibiu, 27 Ianuarie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 729.9)	Diferența din preajmă	Temperatura după Galisus	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
728.1	-0.9	-18.9	-17.3-10.8	SO

Din țeară 18 Ian. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosfer. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	forța
Budapesta	763	-13.6	V	2
Sătmă	764	-15.4	S	2
Cluj	764	-15.4	V	2
Orșova	762	-10.5	N	5
Arad	765	-18.4	O	1
Panciova	764	-18.8	NN	4

Sosii în Sibiu.

La 27 Ianuarie n.

Hotel „Neurhrer”. Dr. Dane, avocat din Hats-eg. Ed. Tokay, comerciant, din Bistrița. Stern Fischhoff, comerciant din Viena. Jos. Gross, comerciant, din Budapesta. J. Gross, comerciant, din Mediaș. D. Deutsch, comerciant, din Făgăraș.

Teatru orașenesc.

Sâmbătă, 28 Ianuarie n.:

„Der Goldmensch”.

Tablou de Mauriciu Jókai.

Economic.

Comerciu exterior al Austro-Ungariei. Tocmai a apărut tomul al III-lea din statistica comerțului exterior al Austro-Ungariei, edată de ministerul de comerț austriac. După această statistică, valoarea comercială a transiului, care e evaluat la 6.545 milioane quintale, s'a urcat la 331.688 milioane floreni. Din aceste pozițiile mai însemnate se vin: pe România (123.534 mil. fl.), pe Germania (58.745 mil. fl.), Triest (38.666), pe Italia (36.750), pe Serbia (25.359), pe Elveția (13.295), pe Bulgaria (11.893), pe Rusia (6.560), pe Franța (5.795), Turcia (3.997), Anglia (1.776), Hamburg (1.164), Fiume (1.040) etc. Cea mai mare valoare o reprezintă: mărfurile de fer (22.201), mărfurile mărute (40.975), mărfurile de lână (31.646), vinurile (11.554), încălțăminte (9.290). Cu mai mult de 6 milioane floreni figurează următorii articli: bumbac, grâu, produse chimice între 5 și 6 milioane: ouă, torturi de bumbac, mărfuri jumătate de metasă, între 3 și 5 milioane: cafea, mașini agricole, mărfuri curate de metasă, porumb, secară, pei, metasă; între 2 și 3 milioane: roșine; fabricate de tutun, olive, spirituoase, indigo, blănării, fer și oțel, mărfuri de metal, instrumente musicale, combustibile, tablouri, pălării de bărbăți, dela 1 până 2 milioane: mandule, zahăr rafinat, țor, păstăioase, poame uscate, semințe oleaginoase cai, bere, cânepă, lână, de oaie, torturi de lână, haine, mărfuri de hârtie, pele, alte mărfuri de pele, mobile de lemn, locomotive, locomobile, mașini de cusut sticle goale, instrumente, cărți.

Căile ferate de stat ungare. Cu 1 Februarie vor intra în vigoare următoarele tarife pentru căile ferate: Tarif excepțional pentru transportul de ouă etc. din stațiunile ungare în Elveția; tarif excepțional pentru transportul de ouă etc. din stațiunile galițiene în Elveția; supliment I. la tariful excepțional partea IV., caiet 2 dela 1 Martie 1890 pentru transportul de lemne de construcție și de foc. Cei interesați pot primi aceste tarife dela administrațiile competente.

Prețul mărfurilor

Piața din Sibiu: Dela 27 Ianuarie. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5 — până 5.60, grâu mestecat 7 — până 74 chilo fl. 4.10 până 4.70, secară 70 până 74 chilo fl. 3.20 până 3.60, orz 62 până 66 chilo fl. 3.10 până 3.50, ovăș 42 până 48 chilo fl. 1.50 până 2.30, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 2.60 până 3.20, mlaiau 73 până 82 chilo fl. 3.50 până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.60, semințe de cânepă 49 până 60 chilo fl. 5. — până 5.50, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.50, linte 78 până 82 chilo fl. 6.50 până 7.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4. —, păsat de grâu 100 chilo fl. 15.40 până 15.60, făină nr. 1 fl. 14.80, făină nr. 3 fl. 13.40, făină nr. 5 fl. 10.10, slănină 100 chilo fl. 50. —, până 62. —, unsorae de porc fl. 54. — până 56, sâu brut 100 chilo fl. 20. — până 22. —, sâu de lumini fl. 33. — până fl. 34. —, lumini turnate de sâu fl. 38. —, până fl. 40. —, sâpun fl. 20 până 80. —, fân 100 chilo fl. 1.30 până 1.70, cânepă fl. 32. — până 35. —, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.25 până 3.50, spirit p. 100 l. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 44 cr. până 62, carnea de vițel 60 până 70 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbeci — până — cr., ouă 10 cu 40 până 50 cr.

Piața din Mediaș dela 26 Ianuarie Grâu frumos hectolitru fl. 5. — până fl. 5.50, grâu mestecat fl. 4. — până fl. 4.40, secară fl. 3.30 până fl. 3.50, cucuruz fl. 2.50 până fl. 2.80, ovăș fl. 1.80 până fl. 2. — orz fl. —, până —, semințe de cânepă fl. —, până fl. —, semințe de in fl. —, până fl. —, fasole fl. 3.25 până fl. 3.50, mazăre fl. 4. — până fl. 4.35, linte fl. —, până fl. —, cartofi fl. 1.50 până fl. 2. — mlaiau fl. —, până fl. —, sâu brut 100 chilo fl. 20. — până fl. 22. —, lumini turnate de sâu fl. 36. — pină fl. 40, unsorae de porc fl. 46 până 50, slănină fl. 49. —, până fl. 50, cânepă fl. 30. — până 32. —, fân fl. 1.60 până 1.80, sâpun 100 buc. fl. 20 până 80 fl., spirit pro hectolitru fl. 55. — până 57, carnea de vită chilo 40 până 48 cr., carnea de vițel 10 cr. până 48 cr., carnea de porc 40 până —, carnea de miel 20. —, ouă 3 cu 10 cr.

Țirgul de rimători în Steinbruch. În 25 Ian. n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 4. — cr. până 46. — cr., de mijloc 44. — cr. până 45. — cr., ungurești grei tineri 43. — cr. până 49. — cr., de mijloc 47. — cr. până 48. — cr., ușori 46. 1/2 cr. până 46. — cr., marfă țărănească grea 45. — cr. până 46. — cr., de mijloc 46. — cr. până 46. 1/2 cr., ușoră 44. — cr. până 45. — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 44. — cr. până 45. — cr., transito de mijloc 44. — cr. până 45. — cr., transito ușori 43. — cr. până 44. — cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 25 Ian. n. 1893.

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	până	dela	până
Grâu				
Bănteneș vechiu	74	—	75	7.40 7.50
Grâu dela Tisa	74	—	75	7.0 7.60
Grâu „Pesta”	74	—	75	7.45 7.55
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	7.45 7.55
„Bacica”	74	—	75	7.50 7.60
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—
Semințe vechi ori noue				
Soiul				
Săcăra			70—72	6.20 6.40
Orz			60—62	5.10 5.40
de nutreț			62—64	5.60 6. —
de vinarș			64—66	6.20 7.40
de bere			39—41	5.60 5.80
Ovăș			75	4.60 4.60
Cucuruz (porumb)			73	4.55 4.65
bănt.			75	4.10 4.35
de alt soi			—	—
Meiu			—	—
Hrișcă			—	—
Grâu			75	7.55
de toam.			741	7.42
de primă.			—	—
Sept.-Oct.			—	—
Main.-Iun.			—	—
de primă.			—	—
Aug.-Sept.			—	—
Soiul				
Lucernă ungurească			64	58
roșie			68	71
rafinat			32	32.50
dela Pesta			59	60
dela țeară			—	—
svântată			41	42
afumată			51	52
Sâu			35	36
Prune			—	—
Lietar			21	22
slavon, nou			21	22
băntănesc			—	—
brută			—	—
galbînă stricată			35	37
de Rosenau			140	141
brut			13	13.75
Drojdii de spirt			51	51.50

Cursul pieței din Sibiu.

Din 17 Ianuarie n. 1893.

Hârtie-monetă română	Cump. 0.43	vând. 9.10
Lire turcești	10.70	10.80
Imperiali	9.70	9.60
Ruble rusești	1.20	1.22

Bursa de Budapesta.

Din 25 Ianuarie n. 1893.

Renta de aur ung. 6%	114.40
„ „ hârtie „ 5%	101.50
Împrumutul căilor ferate ung.	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	120. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.50
Bonuri rurale ung.	96.25
„ croate-slavone	97.50
Obligațiunile desp. regalilor	101.60
Împrumut cu premiu ung.	149.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142. —
Renta de hârtie austriacă	93.75
„ de argint austriacă	98.25
„ de aur austriacă	116.50
Losurile austriace din 1860	118.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1072. —
„ de credit ung.	367.75
„ „ austr.	821.20
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii	—
„ Albina	101. —
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.68
Napoleon-d'ori	9.68
Mărci 100 imp. germane	59.80
Londra 10 Livres sterlingi	—

Bursa de Viena.

Din 25 Ianuarie n. 1893.

Renta de aur ung. 6%	114.30
„ „ hârtie „ 5%	101.40
Împrumutul căilor ferate ung.	122.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	120. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102.15
Bonuri rurale ung.	96.30
„ croate-slavone	97.50
Împrumut cu premiu ung.	149.80
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.50
Renta de hârtie austriacă	93.75
„ de argint austriacă	98.30
„ de aur austriacă	116.70
Losuri pentru austr. din 1860	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1070. —
„ de credit ung.	366.75
„ „ austr.	82. —
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.67
Napoleon-d'ori	9.62
Mărci 100 imp. germane	59.27
Londra 10 Livres sterlingi	123.50

